

GARAI HÍRADÓ

2020. április

Kiadja a Gara Községi Önkormányzat

TARTALOM

Polgármesteri gondolatok.....	1	Garai Nemzetiségi Általános Iskola hírei Óvodai hírek	14
COVID19 - tájékoztató.....	3	Egyházi gondolatok.....	15
Polgármesteri beszámoló	4	Garai Községi Sportegyesület hírei.....	15
Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kulturális és Sport bizottság tájékoztatója	4	Anyakönyvi hírek	15
Horvát Nemzetiségi Önkormányzat hírei.....	5	Tájékoztató Baja város és a vonzáskörzetéhez tartozó községek társállat-tartóinak.....	16
Német Önkormányzat Gara hírei.....	8	COVID19 - felhívás	18
Garai Székelykör Egyesület Hírei	12		

POLGÁRMESTERI GONDOLATOK

Kedves Garai Lakosok!

2019 novemberében hírt adtak arról, hogy Kínában egy eddig nem ismert vírus jelent meg és járványszerűen fertőz, még nyugodtak voltunk. Az olyan messze van tőlünk, pár hét és megfékezik, egy kis idő és meglesz az ellenszer - nyugtattuk magunkat. Azután teltek a hetek, hónapok és megtapasztalhattuk, hogy amit tettünk az nem volt más, mint önámítás. Mert ki gondolhatta komolyan, hogy ebben a globalizált világban megoldható egy terület, vagy ország hermetikus lezárása? Sajnos, hamar elérte Európát és hazánkat is a vírus. És ahogy lenni szokott, hirtelen járványügyben is előjöttek a megmondó emberek, a mindentudók, politikusoktól az egyszerű embereig. Ez esetben mégis jobb a szakemberekre hallgatni és nem a saját kútfőnkől meríteni az ötleteket a vírus megfékezésére. Mindannyiunkban ott a félelem. Féltjük családunkat, szeretteinket, barátainkat és egzisztenciánkat is. De igazából félelmünk oka az ismeretlenségben rejlik. Mert ez a vírus új, ismeretlen, még nincs ellenszere és nem tudjuk megakadályozni a terjedését, legfeljebb lassítani. Teljesen jogos a félelmünk, mert ez a járvány mindent megváltoztat. A megszokott életvitelünket, emberi kapcsolatainkat, a gazdaságot és az eddigi világ minden területét átformálja.

Óriási próbatételnek vagyunk kitéve mindannyian, minden nap. De észre kell vennünk, hogy a meghozott intézkedé-

sek értünk történnek. A járvány levonul, mi meggyógyulunk (már ha betegek vagyunk) és minden megy tovább, ahogy eddig. Vagy mégsem?!

A járvány óriási károkat okoz a gazdaságnak, de minden kormány beáldozza ezeket a károkat a legdrágábbért, az emberéletekért, mert annál értékesebb nincs. És hogy megmentjük az életeket, most áldozatot hozunk mindannyian, azzal, hogy nem megyünk összejövetelekre, nem tartunk több száz fős rendezvényeket, szinte karanténba helyezük szüleinket, nagyszüleinket és magunkat is. Csak akkor megyünk ki otthonainkból, ha nagyon szükséges. Mert féltjük ōket és féltjük magunkat is a vírustól. Az, hogy kényszerből be vagyunk zárkózva, első hallásra rossznak hangzik. De ugyanakkor lehetőség is számunkra, hogy amire eddig nem jutott idő, vagy nem figyeltünk rá eléggé, azt most pótoljuk. Gondolok itt a szülő-gyermek kapcsolatra, a házastársi kapcsolatokra, vagy éppen a szüleink, nagyszüleink iránti törődésre, tiszteletre. Most az élet lehetőséget ad számunkra, hogy mindezek jobban előtérbe kerüljenek. Esélyt kapunk, hogy a biológiai vírusról veszélyesebb vírusainkat, a lelki vírusainkat is kiirtsuk magunkból. Mert ilyen vírusaink vannak szép számmal. Gondolok itt a reménytelenségre, önsajnálatra, bizalmatlanságra, gyalázkodásra, tiszteletlenségre, mások hibáztatására, egymás lenézésére, sértegetésre.

Bizony ezek a vírusok is éppen olyan gyorsan terjednek az emberek között, mint a koronavírus, csak ezzel sem a kormányok, sem a WHO nem foglalkozik. Ezekkel a vírusokkal nekünk kell foglalkozni, mert ezek ellenszere már meg van, ezen vírusok ellenszere bennünk van, csak használnunk kell, élnünk kell vele.

Hiszen mindannyiunkban ott van a szeretet, a kedvesség, a tisztelet, a türelem, a hűség, a másik ember kritika nélküli elfogadása. Ezek azok a szérumok, melyek hatásosak a lelki vírusaink ellen, csak engedjük őket hatni! Mert ahhoz, hogy a járvány elmúltával milyen világ köszönt ránk, nagyban függ attól is, hogy mennyi lelki vírust ölünk meg magunkban! Hogy továbbra is reménytelenül, csüggedve várjuk a jövőt, vagy reménykedve, derűsen, optimistán nézünk előre, meglátva a válságban a lehetőséget a változásra, az újra.

Húsvét közeleg, mely a kereszténység legnagyobb ünnepe, és amelyet úgy is hívunk, hogy az új élet kezdete. A húsvétot megelőzi a 40 napos böjti időszak, mely azt a célt szolgálja, hogy az ember testileg-lelkileg megtisztulva készüljön az ünnepre, a feltámadás ünnepére!

Ez a mostani járvány figyelmeztetés számunkra, hogy mennyire törekeny az a biztonság, amit mi örökre hiszünk. Figyelmeztetés számunkra, hogy álljunk meg néha és vegyük észre a szépet, a nemest, a jót. Mi emberek hajlamosak vagyunk rá, hogy valakit az alapján értékeljünk, hogy megnyit birtokol. Pedig tudjuk, nem ezen múlik, hogy ki, milyen ember! Hajlamosak vagyunk az alapján alakítani véleményünket, hogy férfival vagy nővel beszélgetünk, főnökkel vagy beosztottal, jobb vagy baloldallal, kereszténnyel vagy

muzulmánal. Mindez rányomja bélyegét értékítéleteinkre, emberi kapcsolatainkra.

Pedig vannak ennél magasztosabb szempontok, amelyek alapján véleményt formálhatunk, alakíthatjuk kapcsolatainkat és életünket: az illető személyisége építő vagy romboló, a beszéde ártó vagy gyógyító? A természete gyáva vagy bátor, erőszakos vagy kedves? A jelleme hazug vagy őszinte, csaló vagy becsületes? Azt gondolom, hogy ezeket a kérdéseket önmagunkra vonatkoztatva is feltehetjük néha, csak azért, hogy a lelki vírusainkat könnyebben észrevegyük és kiirtsuk! Mert mi döntünk, hogy tanulunk ebből a járványból, változtatunk magunkon és ez által a világon, amiben élünk, vagy visszatérünk a régi kerékvágásba a lelki vírusainkkal együtt! Véleményem szerint az előbbi magatartás a helyes, hiszen arra törekszünk, hogy jobb világot hagyjunk gyermekeinkre, mint amilyenben most élünk. A mostani krízishelyzetből megtanulhatjuk, hogyan győzzük le félelmeinket, hogyan forduljunk emberségesen mások felé, hogyan segíthetünk másokon önzetlenül. A krízis mindig hoz egyfajta katarzist, megtisztulást is, mely elengedhetetlen, hogy a jó irányba változzunk.

Húsvét az új élet és új remény ünnepe. A járvány elmúltával lehetőségünk nyílik arra, hogy mi is új reményekkel kezdjünk új életet. A járvány okozta megpróbáltatások által megtisztulva és megerősödve dolgozzunk egy jobb és szebb világért, egymásért, gyermekeinkért és községünk közösségéért!

Kívánok mindenkinek áldott Húsvétot, erőt és jó egészséget!
VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

*Faa Béla
polgármester*

COVID-19 TÁJÉKOZTATÓ

12 PONT A COVID19 ELLEN

Maradj otthon!

Moss rendszeresen és alaposan kezet!

Ne érintsd meg az arcodat!

Papírzsebkendőbe köhögj, tüsszögj, használat után dobd a kukába!

Tartsd tisztán a WC-t és a mosdót!

Legyenek saját evőeszközeid, amiket használat után azonnal mosogass el!

Tartsd tisztán a lakásod!

Szellőztess rendszeresen!

Mozogj rendszeresen!

Étkezz változatosan, egyél sok zöldséget, gyümölcsöt!

Ha beteg vagy, hívd fel a háziorvosodat telefonon!

Tájékozódj hiteles forrásból!

MARADJ OTTHON! CSÖKKENTSD A VÍRUS TERJEDÉSÉT!

[www.nnk.gov.hu/index.php/
lakossagi-tajekoztatok/koronavirus](http://www.nnk.gov.hu/index.php/lakossagi-tajekoztatok/koronavirus)

**zöld-számok:
0680/277-455, 0680/277-456**

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

POLGÁRMESTERI BESZÁMOLÓ

Az előző lapszámomban beszámoltam Önöknek arról, hogy milyen pályázataink vannak folyamatban. Előrelépés történt több projektünk esetében is.

A csapadékvíz elvezetésére és a művelődési ház energetikai korszerűsítésére elnyert pályázatoknál lezárult a közbeszerzés, így indulhatna a munka, ha a veszélyhelyzetet visszavonják.

Szintén a veszélyhelyzet megszűnésekor kezdhetjük el a temetőkerítés és az urnafal építését.

A Magyar Falu Program keretében nyert egészségügyi eszközök leszállításra kerültek, melynek keretében az orvosi rendelőbe új EKG készülék és új defibrillátor került. A többi vizsgáló eszköz és bútor a védőnői rendelőt modernizálja. Szintén ebben a pályázati programban megérkezett az 50 LE teljesítményű traktor és kiegészítők a kommunális munkák hatékonyabb és gyorsabb végzésére. A traktorhoz tartozik egy ágaprító is, mellyel leszecskázzuk a gallyakat.

A művelődési ház udvarán elkészült a térkövezés és a parkoló kialakítása, így végre esős időben sem kell a sárban taposva kiszállni a járművekből.

A Magyar Falu Program keretében újra szeretnénk pályázatokot benyújtani útjavításra és a fogorvosi rendelőre.

A kerékpárútra megkaptuk a jogerős építési engedélyt, így a közbeszerzés lefolytatása után elkezdődhet a kivitelezés.

Engedjék meg, hogy most mondjak köszönetet mindazoknak, akik az adventi időszakban segítettek a gyertyagyújtási ünnepek szervezésében és lebonyolításában! Isten áldja meg munkájukat és segítő szándékukat!

Megköszönöm községünk nevében Regős Tamásnak a felajánlott ezüsthüvelyt, mely igazán gyönyörű karácsonyfa lett! Köszönöm szépen mindazok munkáját, akik a fa felállításában segítettek!

Köszönetet mondok Putterer Antalnak, Kertész Donátnak és Kertész Ferencnek a Kossuth utcán végzett padkázásért és az árkok tisztításáért!

A régi gázcseretelep helyén Rutterschmidt Zsolt, Kertész Ferenc és Kertész Donát segítségével kialakításra került a zöldhulladék és nyeresékek elhelyezésére egy tároló. Fontos, hogy külön kell tenni az ágakat és az egyéb (fű, falevél) hulladékot!

Nagyon kérek mindenkit, hogy ne szemétkerakónak használják ezt a területet! Arra minden háztartásban rendszeresítve van 2 darab kuka. Kérem Önöket, hogy segítsék munkánkat és a községünk kulturált környezetének megőrzését!

Köszönettel és tisztelettel:

Faa Béla
polgármester

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI, KÖZNEVELÉSI, NEMZETISÉGI-ÜGYEK, KULTURÁLIS ÉS SPORT BIZOTTSÁG TÁJÉKOZTATÓJA

A Településfejlesztési, Köznevelési, Nemzetiségi-ügyek, Kulturális és Sport Bizottság feladat- és hatásköréhez kapcsolódóan az alábbi tájékoztatást adja a lakosságnak az elmúlt időszakban elvégzett önkormányzati feladatokról:

- a temetőben a hulladékgyűjtő konténerből a tél folyamán összegyűlt szemetet elszállítottuk,
- az önkormányzat udvarán tárolt fenyőfa igény szerint a rászorulóknak részére szétosztásra került,
- a Kossuth u. 74-76. szám alatti önkormányzati ingatlanok udvarában és kertjében cserje- és bokorirtás történt,
- a Hivatal épületén lévő fecskefészkek alá 22 db „fecskepelenkát” készítettünk,

- a közterületen lévő padokat a tél folyamán leszereltük és állagmegóvó festéssel láttuk el,
- községünk déli részén, a Sóstóra levezető árokban szemétszedés, valamint bokor és cserjeirtás történt,
- Gara - Csátalja nagykanynál lévő önkormányzati úton fa- és bokormetszést végeztek társadalmi munkában: Varga József, Takács Krisztián, Takács Nándor, Jakab István, Kajtár Attila, Kajtár István, ifj. Bajai Zoltán és Takács Attila.

Kertész Ferenc
elnök

A HORVÁT NEMZETISÉGI ÖNKORMÁNYZAT HÍREI

Az elmúlt időszak a nagy rendezvényeinkről szólt, amelyeket sikerült szerencsésen és sok vendégünk örömére megszerveznünk. Gara község hivatalos honlapja (www.gara.hu) „Horvát önkormányzat” felületén röviden beszámolunk 2019. évi tevékenységünkről.

2019. december 14-én Gara Községi Önkormányzattal együttműködésben megszerveztük a harmadik Adventi gyertyagyújtást. A garai óvodások és iskolások adtak műsort, a Garai Angyalok segítettek a vendéglátás lebonyolításában.

2019. december 15-én megtartottuk a bunyevác anyák és apák napját (Materice i oci). Az idei ünnepség különleges volt, mivel ennek keretében valósítottuk meg a bunyevá-

cok neves művészenek, **Zvonko Bogdan** énekes első garai fellépését. Már régi álmunk volt a koncert megszervezése, mivel Zvonko Bogdan dédnagymamája (Rápoly Matild) garai volt, Zomborba ment férjhez. Az előtérben képkiállítást állítottunk össze néhai **Kubatov István**, garai születésű amatőr

festő műveiből születésének kerekén 100. évfordulója alkalmából. Rendezvényünket megtisztelte fia, aki Érden él. A műsor szokás szerint a bunyevác himnusszal kezdődött, amelyet ifjú tamburás tanulóink adtak elő tanáraik, Csurai Attila és Markó Zsuzska, valamint Bende Erhard, a Bácska Tamburazenekar vezetőjének kíséretében. Rákos Patrik, a

Garai Nemzetiségi Általános Iskola tanulója köszöntötte az édesanyákat és az édesapákat. Az ünnepi asztalnál Gunity István és Csernikné Vuity Emília foglaltak helyet. A köszöntés után a tamburás tanulók újra adtak egy kis műsort a Danubia AMI közreműködésével, majd a várva várt Zvonko Bogdan koncert következett. A neves művész a szabadkai Vinarija 7 fős tamburazenekar kíséretében lépett fel a teltház közönségünk előtt, másfél órás koncerttel. Az esemény szerény vendéglátással, süteményekkel zárult. Költségeink egy részét a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat és a Határon Túli Horvátok Hivatala finanszírozta. Köszönjük Varga Zoltánnak és Koller Sándornak a hangosításban nyújtott segítséget.

Mikuláshoz, illetve Karácsonyhoz kötődően részt vettünk az óvoda és az általános iskola horvát projektnapjain. Nemzetiségi Önkormányzatunk karácsonyi ajándécsomagot állított össze a horvátos tanulóknak, eszközöket is vásároltunk a projektnapokhoz.

A 2020. évre is készítettünk nagyméretű falinaptárat. Január hónapnál a Bácska Tamburazenekar második CD lemeze, februárban az általános iskolai tambura tanfolyamunk, márciusban a Musko Prelo (Férfi Préló), áprilisban a nemzetiségi népviselet napja, májusban a garai majális ünnepség, júniusban a tököli Weöres Sándor Általános Iskola tanulóinak garai látogatása, júliusban Gara Község 2019. évi díszpolgárai, augusztusban a Crotour biciklitúra, szeptemberbenél a Vállalkozások Első Hármashatár Találkozója, októberbenél a Garai Ifjúsági Tánccsoport zombori turnéja, novemberbenél a Garai Nemzetiségi Általános Iskola horvát projektnapja, decemberbenél a garai Adventi gyertyagyújtás szerepelnek. A naptár részen jelöltük a garai bunyevác jeles napokat, ünnepeket. A falinaptárat önerőből és a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő (BGA) pályázati támogatásával valósítottuk meg (NEMZ-KUL-19-0924) 120 példányban a budapesti „Croatica” nyomdájában. A fényképeket Faragóné Zegnál Szmilyana, Balatinác István, Kubatov Márton, Kurta Angéla, a Bácska Tamburazenekar és a Garai Közös Önkormányzati Hivatal küldték hozzá. A falinaptáron kívül egy-egy országos horvát évkönyvet (kalendár) is ajándékoztunk a garai bunyevác családoknak.

2020. február 1-jén megtartottuk a **garai Bunyevác Prélót**. Az idén technikai okokból és a táncolni vágyó közönség kérésére nem szerveztünk az utóbbi években megszokott maratoni hosszúságú műsort. Az egyik táncblokkot a garai óvodások, a másikat a Garai Ifjúsági Tánccsoport és a Bunyevác Hagyományörző Tánccsoport együtt adták elő. Kettinger Viktória az „Ali pamtim jos” és a „Ne dirajte mi ravnicu” című

népdalokat énekelte el. Köszönjük az óvónők és a táncscsoport vezetői munkáját, minden fellépőnek a szép műsort. A Bácska Tamburazenekar különösen kitett magáért, 8 zenésszel és egy segéddel érkezett. Vendég zenészeik voltak Agatics Krunoszláv (Kityo) és Barity Zorán harmonikások, lelkes segítőjük Csatár Márkó volt. Köszönjük nekik a kiváló hangulatot. A rendezvényt a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő támogatta (NEMZ-KUL-20-1934).

2020. február 10-én Solt Csilla, intézményvezető Mesterprogramja keretében, együttműködésünk alapján megszerveztük a Garai Nemzetiségi Általános Iskola hét tanulójának részvételét a Bács-Kiskun Megyei Horvát Önkormányzat bajai ülésén. A 2020. évi első ülésre a megyei képviselőkön túl az egyes települések horvát önkormányzatainak elnökei is hivatalosak voltak. Tanulóink számos érdekes témával ismerkedtek meg a nemzetiségi közéletből: a megyei horvát önkormányzat és a települések 2020. évi tervezett programjai, a bajai Maszkajárás részletes bemutatása, együttműkö-

dési megállapodások a megye és a települések között, valamint a 2020. évi költségvetés elfogadása, belső szabályzat módosítások. Az ülés mindig két nyelven, magyarul és horvátul zajlik.

2020. február 20-án autóbuzos kirándulást szerveztünk a Garai Nemzetiségi Általános Iskola horvát nemzetiségi tagozatos tanulóinak a **Mohácsi Busójárás** kifsarsangi főtéri műsorára.

2020. február 22-én a Garai Ifjúsági Táncscsoport és a Bunyevác Hagyományőrző Táncscsoport táncosai és a Bácska Tamburazenekar zenészei részt vettek a **bajai Maszkajárás** felvonuláson. A garaiak Bajaszentistván felől jöttek maszkajelmezekben a Szentháromság térig, más csoportok az alvégről vonultak a főtérig. Bende Erhard és Filákovity Mladen a szervezésben is közreműködtek, a régi télűző bunyevác hagyomány felelevenítésében, amelyet 1976-ban rendeztek meg utoljára, az újságokban jegyzett története pedig 1903-ig nyúlik vissza. Kubatov Márton a bunyevácok nevében tartott köszöntőt a főtéri színpadon. A maszkajárás négy fő figurája a didák és a medve, a bosnyák és a botos. Előbbi kettő a telet, utóbbi kettő pedig a tavaszt jelképezik. A felvonulás végére a bosnyák és a botos legyőzik a medvét és a didákot. Jó hangulatban telt a rendezvény, a garai táncosok is nagyon élvezték a nem megszokott jellegű fellépést.

2020. február 25-én a **Magyar Televízió Horvát Nemzeti-ségi Műsorának felkérésére** bemutattuk a bunyevác nagybőjti ételek (sóban, vízben főtt bab, ostoros kalács, barátfüle) elkészítését. A tv forgatásra Horváth Éva konyhájában került sor. Közreműködtek Kubatov Józsefné, Koller Sándorné és Kricskovics Diána. Visszanézhető interneten, a mediaklikk.hu oldalon, a 'Hrvatska kronika' 2020. március 4-ei műsorában.

2020. február 29-én megszerveztük a hagyományőrző **Musko Prélót** (Kakasbálat), amely idén igen nagy népszerűségnek örvendett, rekord számú vendégünk volt. Nyolc

birkát vágunk, amelyeket hét bográcsban főztünk meg. Testvérközseink: Regőce, Gádor, Rasztina és Topolje is számos vendéggel képviselték magukat. Köszönjük Illi Ferinek az egy birka felajánlást a vajdasági vendégek részére és Kertész Donátnak a fűszerpaprika felajánlást. Az üzletes birkapörkölt mesterszakácsai Bakai Tamás, Varga Pisti és fia Énok, Fehér Milán, Bajai Zoltán, Antal Tamás, Antal Sándor és a bajai Karagity István voltak. A vágásban és a konyhai előkészítésben Kricskovics Joci, Gunity István, Rákos József, Fazekas György és Galó Mihály működtek közre. A szervezői munka oroslán részét az idei évben is Kubatovics Mátyás és Sibalin István vállalták magukra. A jó hangulatról a Bácska Tamburazenekar gondoskodott, Krékity István és Csatar Márkó vendég zenészekkel. Márkót egy-két év múlva sok szeretettel várjuk a tambura tanfolyamunkra. A rendezvényt a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő támogatta (NEMZ-KUL-20-1934).

2020. március 9-én **nőnap** ünnepséget szerveztünk klubhelyiségünkben. A szakácmester Koller Sándor volt. A nőnapon köszöntük meg az elmúlt évben nyugalmazott Faragóné Zegnál Szmylyana, horvát nyelvtanár és Kiss Albertné, horvát óvónő egész aktív életműjében kifejtett tevékenységét, továbbá Horváth Éva és Sibalin István, előző ciklusbeli nemzetiségi önkormányzati képviselőink munkáját.

2020. március 11-én a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézetével, valamint a Bácskai Horvátok Kulturális Központjával együttműködésben **irodalmi estet** szerveztünk klubhelyiségünkben. Az ötletgazda és fő szervező Filákovity Mladen volt. A garai est csatlakozott a Katymáron és Csávolyon már megszervezett hasonló rendezvényekhez, csak itt más témát választottunk. Garán a Duna-menti horvátok (bunyevácok és sokácok) irodalma szerepelt napirenden. Blazsetin István, a Magyarországi Horvátok Tudományos Intézetének igazgatója és a Pécsi Tudományegyetem horvát tanszékvezetője kiváló és érdekes előadást tartott. Az egyes korszakokat tekintette át az Osztrák-Magyar Monarchiától a XX. század végéig. Mindezen időszakok politikai-társadalmi

kihívásai, az anyaországgal fenntartott kapcsolatok hogyan jelentek meg a magyarországi horvát szerzők műveiben. A garai Karagity Mijo, Markovicsné Sokacz Angéla, Fallerné Szendrei Katalin és néhai Karagity Antal drámaíró műveiről, verseiről is volt szó. Az előadás annyira lekötötte a résztvevők figyelmét, hogy észrevétlenül elment a közel másfél órás idő, így igazgató úr fiatal kollégája, Bályty Szilveszter ezúttal „nem jutott szóhoz”. Őt majd egy külön alkalomra meghívjuk. A szervezők csak azt sajnálják, hogy a garai fiatalok közül – akik olyan lelkesen mulattak a bálakban – sajnos senki nem jött el az előadásra. A rendezvényt a Miniszterelnökség Bethlen Gábor Alapkezelő támogatta (NEMZ-KUL-20-1121).

Megköszönjük minden kedves vendégünk részvételét, segítőink közreműködését a rendezvényeken, a tombola- és kellék-, italfelajánlásokat. Köszönjük a községi képviselőtestületnek, hogy rendelkezésünkre bocsátotta a művelődési házat.

A közelgő ünnepet sajnos beárnyékolja a világjárvány, kelles Húsvéti ünnepeket kívánunk! Vigyázzanak magukra és egymásra, idősebb családtagjaikra, rokonaikra, ismerőseikre. Amennyiben segítségre van szükségük, kérjük, jelezzék képviselő-testületünk tagjainak.

Horvát Nemzetiségi Önkormányzat

A NÉMET ÖNKORMÁNYZAT GARA HÍREI

Az elmúlt év vége és a 2020-as év eleje az elkövetkező időszakokkal ellentétben bővelkedett közösségi programokban. **2019. december 28-án** ellátogattunk **Geresdlakra**. Elsőként a helyi Német Önkormányzat vendégváró házát tekintettük meg. Következő állomásunk a babamúzeum volt. Ebben a babakiállításban megismerhettük a régi idők munkálatait a különböző évszakokban, láthattunk lakodalmi menetet babákkal ábrázolva és babák foglaltak helyet a mini iskolapadokban is, utalva az akkori magas osztálylétszámokra, valamint ábrázolva az iskolai eszközöket. A geresdlaki babavarróklub tagjai hosszú hónapokon keresztül varrták

a babák számára a népviseleti ruhadarabokat. Következő állomásunk a mézeskalács falu kiállítás volt. Az advent közeledtével minden évben a Német Önkormányzat kezdeményezésére közös munkával építik meg a falu kicsinyített képmását egy szobában, mézeskalácsból. A mézeskalácsok megsütésébe és díszítésébe szinte az egész falu lakossága tevékenyen kapcsolódik be.

A következő kiállításon hangszereket, kottákat, régi játékokat láthattunk. Igazán érdekes volt számunkra a falvédő kiállítás. Az egykori falvédőkön örök érvényű népi bölcsességek olvashatók. A falvédők mellett láthattunk különböző pólyákat, melyekbe egykor az újszülötteket fektették. Voltak ünnepi pólyák és hétköznapiak is. A pólyák szalagozásból azt is lehetett tudni, hogy kislány, vagy kislány fekszik benne. Itt ismerhettünk meg egy olyan babakelengyét, ami a mi vidékünkön nem volt ismert, ez a babahordozó volt. Schulteisz Margit még a használatát is bemutatta nekünk. Ezután megnéztük a fejkendő és vállkendő kiállítást is. Nagyon tetszett az, hogy ebben a kis faluban ennyi ruha maradt fenn a régi időkből. Voltak olyan vállkendők, melyek 100 évnél is öregebbek. Az embereknek volt lehetőségük arra, hogy megőrizzék azokat az utókornak.

Geresdlak után úticélunk **Feked** volt. Itt a tájházat tekinthetjük meg, melynek helyiségeit az ősi szokások szerint rendezték be. Láthattuk a tisztaszobát a berendezési tárgyakkal, lakószobát, konyhát, vendégszobát a megfelelő berendezési tárgyakkal, valamint láthattuk a fekedei népviselet fennmaradt értékes ruhadarabjait is.

Másnap, **december 29-én** részt vettünk Vaskúton a **Kraul Antal fúvószenekar** évzáró koncertjén. A zenekar most sem okozott csalódást senkinek sem. Már ismert, és új zene-művekkel nagyon jó hangulatot keltettek. Az utánpótlás is bemutatthatta, mit tanultak a tanév során

2020. január 11-én megtartottuk a hagyományos **Sváb Bált**. A jó hangulatról a Diamant zenekar gondoskodott. A műsorban felléptek az óvodások, az iskolások, valamint a garai tánccsoport is. Ezúton szeretnénk megköszönni minden óvodásnak, iskolásnak és fiatalnak a felkészülést, vala-

mint az óvodapedagógusoknak, pedagógusoknak, Kishegyi Simonnak és Antal Zsoltnak a felkészítést is. A műsort színesítette a Vaskúti Németek Kulturális Egyesületének német népdalcsokra is.

A bálon bemutatkozott a 2019. október 13-án megválasztott új helyi Német Önkormányzat is. Egy kis meglepetéssel köszöntük meg a munkát az előző ciklusokban dolgozó, leköszönő önkormányzati tagoknak.

Az estét színesítette a garai Voxklub programja is. Az ötletet és a felkészítést szeretnénk ezúton is megköszönni Nádai Norbertnek, Nádai Józsefnek és Tóth Zsoltnak. A résztvevő gyermekek teljes titokban tartották, hogy programmal készülnek a bálra és mindenkit megleptek vele.

2020. február 1-jén részt vettünk a **bajai**, majd **15-én a hagyományos vaskúti sváb bál**on. A kiváló hangulatról Baján az „Ungarndeutsche Jungs” Vaskúton a Karavanka zenekar gondoskodott.

2020. február 05-én a Bácska Német Kulturális Egyesület valamint a Bajai Német Önkormányzat egy előadást hirdetett meg, melyet a Pécsi Tudományegyetem tanársegédje, dr. Márkus Beáta a **málenkij robot**ról tartott. A rendezvényt Baján a közösségi házban szervezték meg és szép számmal akadtak érdeklődők, akik a borzalom időszakát felelevení-

tették, valamint mesélhettek az ott elhunyt vagy onnan hazatért családtagjaikról.

2020. március 04-én az MNÁMK-ban gyűltünk össze, ahol ismét a Bácska Német Kulturális Egyesület és a Bajai Német

Önkormányzat által szervezett előadáson vehettünk részt. Az előadó a Pécsi Tudományegyetem tanszékvezető docense, Dr. Vitári Zsolt volt, aki a **Volksbund** kialakulásáról, annak eredeti céljairól beszélt német nyelven.

2020. március 10-én 18 fővel **színházlátogatáson** vettünk részt Szekszárdon, a Magyarországi Német Színházban. A darab címe: A diáklány és Monsieur Henri volt. Két felvonásban egy hatalmas élményt kaphattunk a színdarab megtekintésével, nevtünk és sírtunk, mert az életről szólt. Mindenkinek csak ajánlani tudom. Ezúton is köszönjük a Bethlen Gábor Alapkezelőnek, hogy támogatásával ismét lehetővé tette számunkra egy német nyelvű színdarab megtekintését.

Az elkövetkező időszakban egy ideig nem lesz részünk közösségi programokban, addig vigyázzunk egymásra és magunkra, odafigyelve a környezetünkben élő segítségre szoruló embertársainkra. Mindenkinek békés húsvétot és jó egészséget kívánunk!

Das Ende des letzten Jahres und der Anfang dieses Jahres war reich an Programmen. Am 28. Dezember machten wir einen Ausflug nach Geresdlak, wo wir mehrere sehr interessante Ausstellungen bewundern konnten. Die Ortschaft hat einen Puppennäherkreis, die in der Puppenausstellung die Volkstrachten und Brauchtümer von Geresdlak verewigt haben. Nach der Puppenausstellung konnten hatten wir die Gelegenheit das Lebkuchendorf zu besichtigen, das jedes Jahr in Zusammenarbeit des ganzen Dorfes neu geschaffen wird. In der nächsten Ausstellung gab es lauter alte Bettdecken und Tischdecken, und in der Folgenden Wandschützer aus früheren Zeiten. Zuletzt konnten wir die Kopftuch- und Halstuch-Ausstellung besichtigen. Das ganze zur Schau gestellte Material haben die Dorfbewohner gespendet. Nach Geresdlak machten wir einen kurzen Halt in Feked, wo wir durch das Heimatmuseum eine Führung bekommen haben. Am nächsten Tag hatte der Anton Kraul Blasmusikverein in Waschkut sein Jahresabschlusskonzert, wo sie uns wieder nicht enttäuscht haben. Auch der Nachwuchs hatte Gelegenheit, sich vorzustellen.

Am 11. Januar fand unser traditioneller Schwabenball statt. Diesmal nach vielen Jahren nicht mit der Schütz Kapelle, sondern mit der Diamant Kapelle, die sehr gute Laune gezaubert hat. Fürs bunte Programm am Anfang bedanken wir uns bei all den Auftretenden.

Auch in den umliegenden Ortschaften nehmen wir gerne an den Schwabenbällen teil, so war es auch diesmal in Baja und in Waschkut.

Wir hatten die Möglichkeit auch an zwei Vorträgen teilzunehmen, die vom Batschka Deutschem Kulturverein und von der Bajaer Deutschen Selbstverwaltung organisiert worden sind. Der erste Vortrag war im Innenstädtischen Gemeindehaus. Das Thema war die „Deportation deutschstämmiger Zivilisten aus Ungarn in die Sowjetunion 1944/45“ – diesen Titel trägt die Doktorarbeit von Beate Márkus, die übers Thema erzählte. Der zweite Vortrag fand im Ungarndeutschen Bildungszentrum statt. Über „Volksbund und die Jugend - Epoche zwischen den zwei Weltkriegen“ erzählte Dr. habil. Zsolt Vitári, Lehrstuhlleiter an der Universität von Pécs. Beide Vorträge waren höchst interessant und niveauvoll.

Am 10. März haben wir in Szekszárd, im Theater Deutsche Bühne Ungarn das lustige und zugleich lehrreiche Stück „Die Studentin und Monsieur Henri“ angesehen. Das Stück können wir allen nur empfehlen!

In der Zukunft werden wir eine Zeit lang auf ähnliche Programme warten müssen, passen Sie auf sich und Ihre Familie auf. Wir wünschen Allen frohe Ostern und gute Gesundheit!

Német Önkormányzat Gara

GARAI SZÉKELYKÖR EGYESÜLET HÍREI

A karácsonyi ünnepek és a csobánolások elmúlásával már az év elején akadt tennivalója a székelykör vezetőinek. Január 5-én, Bonyhádon **évi rendes közgyűlésen** vettünk részt, ahol az elmúlt év tapasztalatait, a jövőbeni terveket beszéltük meg. Január 7-én a **madéfalvi veszedelem** napján egyesületünk a garai székelykapunál tartott **megemlékezést**. A tragédia mellett a megmaradást is jelképezi számunkra ez a szörnyű esemény. Január 22-én az éves egyesületi taggyűlésen az egyesület megjelent tagjainak mutattuk be a tavalyi év eseményeit, sikereit. A 2020-as év célkitűzései, programjai is ekkor kerültek ismertetésre. Február 8-án a hagyományos, sokak által várva várt farsangi bállal, a Székelybállal folytatódott programsorozatunk. Gazdag kulturális műsorral

kedveskedtünk a közönségnek, bemutatta értékeinket az óvodáskorúaktól a székelybálig. Köszönjük a pedagógusok és vezetők felkészítését, köszönjük a bál szervezésében és lebonyolításban végzett munkájukat az egyesület tagjainak.

Március 20-án közös filmvetítésre hívtuk a székelység iránt érdeklődőket Vaskútra.

Kindl Gábor és stábja a magyarság egyik különleges ágáról – a bukovinai székelyekről – készített dokumentumfilmet, Maroknyi székely címmel.

„Régóta dédelgetett álomom kerül mozivásznonra – kezdte Kindl Gábor. – Családi indíttatáson túl, mindig is szerettem volna bemutatni a túlélő erejét egy olyan népcsoportnak, mely a történelem során többször kényszerült menekülésre. Ezek az emberek mindannyiszor a nulláról építették fel új életüket. A bukovinai székelyek története egyébként jól feldolgozott, nyelvészek, történészek és más tudósok is foglalkoztak ezzel a témakörrel. Jómagam számos, Tolna megyében letelepedett személy sorsán keresztül, életút interjúkkal igyekszem bemutatni ezt a székely odüsszeiát. Olyanokkal beszélgettünk, akik még rendelkeztek emlékekkel a Bukovinából való eljövételről, az azt követő szerbiai évekről. Ők még ott éltek, hiteles tanúi a múltnak, az akkori megpróbáltatásoknak.”

A filmben több mint hatvanan szólalnak meg, akadnak köztük, akik századik életévükhöz közelítenek. A forgatócsoport felkereste az 1764-es „veszedelem”, a székely mészárlás helyszínét, az erdélyi Madéfalvát, a népcsoport megszületésének helyszínét, valamint Moldva tájegységet, ahol Szent István kultusza ma is elevenen él. Természetesen nem maradt ki a listából az öt különleges bukovinai falu – Andrásfalva, Fogadjisten, Hadikfalva, Istensegítség, Józseffalva – sem.

A csapat az 1941-ben kezdődő vándorlás bácskai stációin, Bácsjózseffalva, Hadikörs településeken is járt, ahol minimális emléke maradt az 1941–44 között ott élő bukovinai székelyeknek. Sőt, a stáb még az Al-Duna néhány helységét, Hertelendyfalvát, Sándoregyházát, Székelykevét is felkereste. Ezen falvakba sokan érkeztek Bukovinából a kirajzás időszakában. Az al-dunai székelyek hosszú időn keresztül tartották a kapcsolatot az „anyatársak” lakóival. A film annak szól, aki egy rövid összefoglalót szeretne arról a már említett kétszázötvenöt évről, mely egyfajta képet ad a bukovinai székelyek történetéről, a népcsoport létrejöttéről a mai utóéletig. A stílus gyors, pörgős, így minden remény megvan arra, hogy képes lesz a fiatalokat is monitor, avagy mozivásznon elé ültetni. (A TEOL.HU cikke nyomán.)

A további programjaink megrendezése, más közösségek által szervezeteken való részvételünk a világjárvány kitörése miatt egyelőre bizonytalan. Rangos felkéréseket, fellépési lehetőségeket kaptunk több helyről is pl. Muharay Elemér Népművészeti Szövetség Gálaműsora a budapesti Táncszínház-találkozón, Sebestyén Ádám XXIII. Országos Bukovinai Székely Mesemondó Verseny Érdem, áprilisban táncos szakmai továbbképzés, június 7. Izmény, gyereknéptáncsoportok bukovinai táncszínház-találkozójára. A távolabbi időpontokra a felkészülésünk is bizonytalan. Pedig a gyerekek próbálátogatása, hozzáállása is kitűnő volt, a két gyerekcsoport több mint 30 fős létszámban vett részt a próbákban. Az ifjúsági táncsoport és az asszonykórus is gőzerővel készült a közelgő eseményekre. Bízunk benne, hogy a közkedvelt nyári táborunk - XIV. Garai Népművészeti tábor - június 29. és július 3. között megrendezésre kerülhet.

Antal Zsolt

SZEMÉLYI JÖVEDELEMADÓJA 1%-ÁNAK FELAJÁNLÁSÁVAL ÖN IS HOZZÁJÁRULHAT:

- a garai székelybál,
- a garai Lovas- és Falunapi székely gasztró utca,
- garai néptánc-tábor,
- Hadiki búcsú,
- András napi guzsalyas sikerességéhez, valamint
- a Garai Székely Asszonykórus,
- a Garai Aprók Gyermek Néptáncsoport,
- a Garai Ifjúsági Táncsoport fenntartásához, a községi, ill. vidéki rendezvényen való méltó és színvonalas megjelenéséhez és rendezvényeinek sikeres megtartásához.

Adószámunk: 18367818-1-03

Köszönjük Segítségét!

*Garai Székelykőr Egyesület,
énekes asszonyok, gyermek- és ifjúsági táncosok*

A GARAI NEMZETISÉGI ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

TÁJÉKOZTATÁS a tantermen kívüli, digitális munkarendről

Bizonyára értesültek arról, hogy a Koronavírus járvány miatt bevezetésre került 2020. március 16-tól az oktatás tantermen kívüli, digitális munkarenddel történő megvalósítása.

Igy intézményünk is áttért az új munkarendre, a távoktatásra.

Az új munkarendben történő működés Mindannyiunknak komoly kihívást jelent.

Kérem, hogy közösen oldjuk meg ezt a nehéz feladatot, és türelemmel viseljük a nehézségeket, amelyek közben felmerülnek! Ez egy veszélyhelyzetben hozott rendkívüli intézkedés, amely hozzájárul a járvány mielőbbi leküzdéséhez.

Ezzel párhuzamosan, kérem, tekintsek ezt a változást egy hatalmas innovációs lehetőségnek, Tanulóink, jövőnk érdekében! Az alábbiakban szeretném bemutatni támogatási formáinkat, illetőleg a linkeket, amelyeken megtalálhatók mindezek.

Intézményünk **több platformmal** is támogatni kívánja a tanulók előrehaladását és tanulását. Ezek közül elsősorban a Kréta rendszer használatát támogatjuk. <https://www.oktatas.hu/kozneveles/ajanlas/tantermen-kivuli-digitalis-munkarendhez/tavoktatasi-tamogato-eszkozok-kreta-rendszer>

Javasolom, hogy a **Kréta Tudásbázist** a Tanulók és a Szülők alaposan tanulmányozzák át, hiszen elsősorban itt kapnak választ azokra a kérdésekre, amelyek a Kréta használatával kapcsolatosak. <https://tudasbazis.ekreta.hu/>

Az **Edmodo** egy biztonságos, oktatásra szakosodott ismeretségi hálózat, egy platform, amit a Pedagógusok, Diákok és Szülők is használhatnak.

A Tanulók és a Szülők az Edmodo használatával a tanítás megszervezését és lebonyolítását tudják segíteni, illetve az Edmodóban megadott lehetőségeknek megfelelően (beadandó dolgozatok, chat, házi feladat küldés, teszt kitöltés, stb.) a digitális távoktatás hatékony megvalósítását.

<https://new.edmodo.com/login?go2url=%2Fhome>

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Edmodo>

Kérem és javasolom, hogy a belépést követően részletesen tanulmányozzák a rendszer működését, azért, hogy megismerkedjenek azzal.

Intézményünk az **Önök által megadott e-mail címeken** is – szükség esetén – tartani fogja a kapcsolatot.

Intézményünk a **Facebook közösségi oldalon** történő, osztályonkénti zárt csoportok (nem nyilvános, senki számára nem látható, a későbbiekben archiválható, a csoporthoz való csatlakozás korlátozható az Admin által) működtetésével is támogatni kívánja a Tanulók digitális előrehaladását és tanulását.

Kérem és javasolom, hogy a csatlakozást követően részlete-

sen tanulmányozzák a rendszer működését, azért, hogy megismerkedjenek azzal.

Az alábbi oktatási tartalmakat tudja használni a Pedagógus, amelyeket az Oktatási Hivatal a tantermen kívüli digitális munkarendhez javasol, **a Tanulók lehetőségeinek és előrehaladásának függvényében:**

<https://www.oktatas.hu/kozneveles/ajanlas/tantermen-kivuli-digitalis-munkarendhez/digitalis-oktatasi-tartalmak>

<https://www.oktatas.hu/kozneveles/ajanlas/tantermen-kivuli-digitalis-munkarendhez/tanulast-tamogato-hasznos-anyagok>

Az iskolapszichológus a bajaiskolapszichologus@gmail.com email címen tudja Önökkel tartani a kapcsolatot, és itt tudnak Önök is segítséget kérni, valamint a *Facebook közösségi portálon* is tartani tudja Tanulóinkkal és Önökkel a kapcsolatot.

<https://www.facebook.com/Iskolapszichol%C3%B3gus-Baja-104644411176404/?tn=%2Cd%2CP-R&eid=ARBTiY-VABZIT5Gw3Y8V4HFIMDV3tpd2KGk2EAEC99IJr8-fpajxzywA-9ourAj9-3N72HJDY-BXRuq8l>

Bízom abban, hogy sikerül tanulóinkat a lehető legjobb módon támogatni tanulmányaik előre haladásában, ehhez előre is köszönöm az Önök segítségét és támogatását.

Kérem Önöket, hogy csak a hivatalos kormányzati tájékoztató oldalon (<https://koronavirus.gov.hu>) szereplő információkat vegyék figyelembe.

Felhívom a figyelmüket, hogy a megelőzésről szóló tájékoztatókat a <https://koronavirus.gov.hu/megelozes> linken érhetik el.

Hálával és tisztelettel köszönöm meg: Tanulóinknak, Szülőknél, Pedagógustársaimnak, Intézményi Dolgozóinknak, Fenntartónak, Községi Önkormányzatnak, Nemzeti- és Önkormányzatoknak, Partnereinknek a példa értékű, magas színvonalú és hatékony támogatást, emberséget, amelyet az elmúlt napokban tanúsítottak Tanulóink érdekében!

Bízom abban, hogy ilyen hatékonysággal tudunk a továbbiakban is együttműködni Tanulóink érdekében!

Kérem, hogy feltétlenül adjanak türelmet, megértést, támogatást az új oktatási forma bevezetéséhez Tanulóinknak, Pedagógusainknak!

Áldott, békés Húsvéti Ünnepeket kívánok intézményünk nevében!

Vigyázzanak Tanulóinkra, Egymásra!

Solt Csilla
intézményvezető

EGYHÁZI GONDOLATOK

A NEHÉZSÉGEK ISTEN AJÁNDÉKAI

Úgy gondolom, hogy a jó Isten, ha akarná, egyetlen éjszaka, egyetlen nap alatt össze tudná fogdosni az erdőből az összes farkast, az összes vadállatot, hogy az őzikéknek béke, nyugodt életük legyen. De talán ekkor az őzikék elsatnyulnának, elpuhulnának, lassan leállna a törzsfejlődésük, megszakadna az ő fajuk. A nehézségek, a gondok, a létért való küzdelem erősíti az embert. Annak a gyermeknek, aki búra alatt nő fel, akinek nem kell megküzdenie szellemi, fizikai nehézségekkel, annak nem fog kialakulni se a fizikai, se a szellemi tűrőképessége, erőnléte, nem fog kialakulni az immunrendszere. A nehézségek Isten ajándékai, amelyekkel nap mint nap megküzdvé bontogatjuk szárnyainkat. A diák leckéje fölé görnyedve, vagy sportoló a súlyzók alatt erőlködve növekszik, erősödik, és így lesz lassan bajnok. Furcsa lenne, ha a futballista meccs közben leülne és elkezdene pityeregni, hogy elrúgták tőle a labdát. Nevetséges lenne, ha sírva kérné, adják vissza neki, mert ő is gólt akar rúgni.

A létért küzdeni kell! Minden egyes gólért a csapatnak is, de minden játékosnak külön-külön is meg kell küzdenie. Az eredményes játék verejtékből, erőfeszítésből, összefogásból, küzdelemből születik. Isten a maga végtelen irgalmasságával úgy látta jónak, hogy az ember önmagát, környezetét vajúdó erőfeszítéssel tudja csak világra hozni. Nem kell félni a munkától, az erőfeszítéstől! Vegyük vállunkra a keresztünket, és úgy kövessük a megfeszített Krisztust. A lét kibontakoztatása a munka, a küzdelem maga. Legyen áldott az Ő szent Fölsége, és kérjük, hogy adjon erőt mindennapi keresztjeink hordozásához, a nehézségek vállalásához, a verejtékhez: mindahhoz, ami szükséges önmagunk, nemzetünk és szép világunk továbbteremtéséhez.

.....

NEVESSÜNK EGYÜTT!

Két skót fogadást köt, hogy melyikük ússza meg olcsóbban a perselyezést. A gyűjtés alkalmával az egyikük gyorsan egy pennyt dob a perselybe, mire a másik odaszól:

- Ezt ketten adtuk.

Szűcs Tibor plébános

ANYAKÖNYVI HÍREK

Vereb Szabolcs (Anyja neve: Horváth Bettina)

Juhász Tamás (Anyja neve: Rapcsák Erika)

Majoros Medox (Anyja neve: Heteyi Regina)

Vlasics Damír (Anyja neve: Sajtos Nóra)

GARAI KÖZSÉGI SPORTEGYESÜLET HÍREI

HATÁROZATLAN IDŐRE FELFÜGGESZTVE

A sportcikk címe nem sok jót sugall. Pedig nem indult rosszul a szezon a garai futballcsapat számára. A felnőtt jelzöt már nem is kell hozzátennem. Az utánpótlás csapatok megszűnésével gyakorlatilag egy csapat maradt Garán, akik versenyszerűen sportolnak, ez a felnőtt focicsapat. A gyerekek, fiatalok eltávolodása a sporttól és vidéki sportklubokba távozása néhány év múlva meghozza az eredményét. Mind közösségi, csapatszinten, mind egyénileg. A felnőtt csapat igazolása a következmények leszűrése után talán nem megmosolyogni való. A 47 esztendő, megyei szinten ismert Velez Attilát igazoltuk le a gárda megsegítésére. Kunfehértón játszott utoljára a középpályás, akit jobbára a Mélykút csapatából ismerhetünk. Valamint Bacsai Szabolcs igazolása került vissza külföldi munkája után nevelőegyesületéhez. Újbóli bevetésére nem kerülhetett még sor.

A csapat két győzelemmel rajtolt tavasszal. A téli edzőmecsceken alaposan kiismert Nagybaracskát idegenben győztük le öt góllal. Hazai pályán a megerősített Kelebia ellen sikerült győzedelmeskedni, jókora izgalmak közepette. A 7. helyet sikerült megszilárdítani, a 3. helyezett 6 pontra van tőlünk. A Kelebia elleni mérkőzés már zárt kapuk mögött zajlott, amit nem a fegyelmi bizottság rendelt el, hanem egészen más. Az öltözőben a sorsolást vagdosva már jelezte a játékvezető, hogy ezeket valószínűleg felesleges lesz kiosztani bárki között is.

Majd március 16-án jött Vági Márton MLSZ főtítkár aláírásával a következő levél:

„Tájékoztatom Önöket, hogy az MLSZ központ és a Megyei Igazgatóságok által szervezett országos és megyei felnőtt nagypályás és futsal bajnokságok, kupák 2020. március 16-tól kezdődően a hatósági döntésekkel összhangban határozatlan időre felfüggesztésre kerülnek. A felfüggesztés idejére mindenemű személyes részvételű sporttevékenység (pl. edzés) szüneteltetése is javasolt. Az Elnökség felhívja a sportszervezeteket, a sportolók és a sportszakemberek otthon tartózkodására vonatkozó előírások megalkotására és betartására.”

Találkozunk a sportpályán határozatlan idő múlva...

Jó egészséget mindenkinek!

Antal Zsolt

TÁJÉKOZTATÓ BAJA VÁROS ÉS A VONZÁSKÖRZETÉHEZ TARTOZÓ KÖZSÉGEK TÁRSÁLLAT-TARTÓINAK

Hivatkozva a COVID-19 vírus miatt előállt humán járványügyi helyzetre, a **BAJAVET Állatorvosi Rendelő** együttműködve az **Összefogás a Bajai Cicákért Egyesülettel**, a **Kutyabaja Alapítvánnyal** és több, a segítségüket felajánló **magánszeméllyel**, az alábbi felajánlást teszi *azon időskorú és/vagy egyedülálló társállattartók részére, akiknek most különösen nem javasolt emberi közösségbe menniük:*

- a kisállataiknak állategészségügyi problémája van,
- rokonaikkal, barátaikkal, szomszédaikkal nem tudják a kisállataik szállítását megoldani,

megszervezzük és díjmentesen a BAJAVET Állatorvosi Rendelőbe **elszállítjuk** a kisállataikat, majd a vizsgálat/kezelés után őket otthonukba **visszaszállítjuk**. Az állategészségügyi szolgáltatás (vizsgálat, kezelés) továbbra is díjköteles.

A fenti segítség 2020. 03. 24-től a veszélyhelyzet visszavonásáig érvényes. Indokolt esetben a következő telefonszámokon lehet jelezni az állatszállítási igényüket: **06 20 624 2357 és 06 20 555 2080, naponta 8:00 – 18:00 óra között.**

BAJAVET Állatorvosi Rendelő,
Összefogás a Bajai Cicákért Egyesület,
Kutyabaja Alapítvány

A koronavírus járvánnyal kapcsolatban számtalan tévhit kering a különféle fórumokon: a félretájékoztatás minden esetben veszélyes és etikátlan, de különösen kegyetlen abban az esetben, ha védtelen, kiszolgáltatott réteget érint. Az állatok védelme a krízishelyzetben is fontos, erre vonatkozóan a NÉBIH (Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal) és Magyar Állatorvosi Kamara is fogalmazott meg ajánlásokat, amelyek betartására mindenki figyelmét felhívja. Baján az állatorvosok nemcsak az alapvető intézkedéseket tartják be, hanem igyekeznek – civil állatvédők bevonásával és segítségével – minden sürgős és súlyos esetet is megoldani. Mindezekről dr. Tóth László állatorvossal (BAJAVET állatorvosi rendelő) beszélgettünk.

- **Milyen alapvető tudnivalókkal kell most tisztában lenniük az állattartóknak?**

A legfontosabb, hogy az embereket megbetegítő COVID-19 vírus és a kedvtelésből tartott állatok, haszonállatok és vadállatok kapcsolatáról csak hivatalos forrásból tájékozódjunk! A NÉBIH honlapján minden szükséges és hiteles információ megtalálható, olvassuk ezt bátran! A Magyar Állatorvosi Kamara országos elnöksége által kiadott közlemény alapján, a mai tudományos tények és ismeretek szerint a hazánkban általánosan háziállatként tartott állatfajok (beleértve természetesen a kutyákat és a macskákat is) nem terjesztik aktív módon az emberek járványos koronavírus megbetegedését (COVID-19) kiváltó kórokozót. Az emberi megbetegedések

nem a háziállatainktól származnak és fordítva, a mai ismeretek szerint ez az emberi megbetegedést kiváltó vírus nem betegíti meg a háziállatainkat. Természetesen most is be kell tartani azokat az alapvető higiéniai szabályokat, amelyeket ezelőtt is: a kedvtelésből tartott állattal való bármilyen kontaktust követően mossunk kezet! Ismételt kiemelném, hogy a legfontosabb a hiteles forrásból való tájékozódás (NÉBIH).

- **Az állatorvosi rendelők hogyan viszonyulnak a helyzethez?**

Információm szerint hazánk csaknem valamennyi állatorvosi rendelője működik. Természetesen a járványhelyzetet irányító Hatóságok szükség esetén bármikor korlátozhatják akár az állatorvosi rendelők működését is.

Figyelembe véve azokat az országokat, ahol nagyarányú emberi megbetegedéseket regisztráltak és már bevezették a lakhely elhagyási tilalmat is, mindenhol engedélyezték, hogy az élelmiszerboltok, gyógyszertárak, humán egészségügyi intézmények, bankok, biztosítótársaságok, jogi szolgáltatások, benzinkutak, posta, illetve a mezőgazdasági termeléssel kapcsolatos üzletek mellett nyitva lehetnek az állateledel boltok és az állategészségügyi szolgáltató intézmények is. Ismereteim szerint Kínában, Olaszországban sem kellett az állatorvosi rendelőknek bezárniuk.

Ki kell hangsúlyozni, hogy Magyarországon nincsen életben a lakhelyelhagyási tilalom!

• **Mi az állattartók feladata a jelen helyzetben?**

Jogsabályok alapján az állattartó köteles a „jó gazda gondossága” alapján állatait megfelelően ellátni, táplálni, mozgási lehetőséget biztosítani, megbetegedése esetén kezelteni.

Bizonyított tény, hogy a társállatok szerepe érzelmi szinten is nagyon fontos, sok egyedülálló ember számára (de családostok esetében is!) az állat családtag. Ugyanakkor az immunrendszerre is pozitív hatást gyakorol az állattartás, ezt tudományos kutatások is igazolják. Semmi okunk jelen helyzetben hátat fordítani kedvenceinknek.

• **Milyen óvintézkedéseket kell, hogy betartsanak a rendelők, és ebből következően a gazdik is?**

A Magyar Állatorvosi Kamara hivatalos ajánlást küldött valamennyi szolgáltató állatorvosnak. Az állattartókra vonatkozó ajánlás, hogy idős korú személy lehetőleg ne hozzon el állatot a rendelőbe, bizza ezt fiatalabb ismerősre, családtagra. Egy állattal csak egyetlen kísérő érkezzen. Ha az állat tulajdonosa esetleg megbetegszik, akkor ne Ő hozza el kedvenc állatát a rendelőbe, hanem kérjen meg erre más személyt (rokon, barát, szomszéd).

Az időpontegyeztetés sokat segíthet abban, hogy ne tartózkodjanak egyszerre túl sokan a váróban. Biztosítani kell az egy-másfél méter távolságot a várakozók között: mi az ajánlás kézhez vétele utáni három órán belül már kialakítottuk a két méter távolságot biztosító váróhelyiségeket. Rendelkezésre áll elegendő mennyiségű kéztisztító és fertőtlenítőszer, magunk is folyamatosan fertőtlenítjük a kilincseket, egyéb felületeket. Kérjük azt is, hogy csak indokolt esetben hozzák az állatot a rendelőbe, bár tudjuk, hogy adott helyzetben a gazdi nehezen tudja eldönteni, mely eset az indokolt. Ebben telefonos konzultáció alapján tudunk közösen dönteni.

• **Mi a helyzet a kutyasétáltatással?**

Jelent-e plusz kockázatot?

Baja város polgármestere kiadott egy közleményt erre vonatkozóan, ezt mindenképpen tartsuk be! Egyetlen ember sétáltassa a kutyát, tartsuk be egymástól a távolságot, csak megfelelő távolságból beszéljünk a többi gazdival, egymás kutyájához ne érjünk hozzá, és a kutyákat is gátoljuk meg ebben. Adott kutyasétáltató helyen limitáltan legyenek jelen emberek, az ürüléket pedig ugyanúgy takarítsák el a kedvencük után, ahogy eddig is tették. A higiéniai minimumokat némileg fokozni kell, de kis odafigyeléssel ez nem lehet probléma.

• **Karanténban lévő, vagy idős személy milyen segítséget kaphat, ha az állatával gond van?**

Ez kényes kérdés, de nagyon igyekszünk megoldást találni minden problémára. Folyamatosan egyeztetünk a városban tevékenykedő civil állatmentőkkel, és körvonalazódik már az a sürgősségi akciócsoport, amelynek tagjai vállalni tudják az állatok szállítását ilyen esetekben a rendelőbe, majd vissza. Fontos: csak akut esetnek jöhetnek szóba, ezt pedig ugyancsak telefonos egyeztetés alapján az állatorvos hivatalos eldönteni! Az önkéntesek természetesen ugyanúgy betartanak minden higiéniai előírást. Nem tudhatjuk, meddig fog tartani ez az állapot, arra kell készülnünk, hogy akár több hétig is, de segítenünk kell az állattartókon és az állatokon. Gondolnunk kell arra is, hogy főként idős emberek esetében, krízishelyzetben, fontos kapaszkodót adhat a társállat jelenléte, célt és elfoglaltságot biztosít számukra az állatról való gondoskodás.

• **Milyen további tudnivalók vonatkoznak az állattartókra?**

A NÉBIH a honlapján többféle témakörben is tájékoztatja a lakosságot. Kimondja, hogy ebben a helyzetben is biztosítani kell az állat jólétét, megfelelő tartását, táplálását, orvosi kezelését. Ezeket az alapelvárásokat a humán járvány előtt is éppúgy be kellett tartani, most azonban fokozottan figyelni kell erre. Ajánlom a NÉBIH honlapjának tanulmányozását ebből a célból is. Sok törvénytisztelő állampolgár aggódik például azért, ha nem tudják idejében beoltatni veszettség ellen a kutyájukat, az állam azonban kiadott egy hivatalos közleményt, amely szerint a helyzetre való tekintettel semmiféle retorzió nem várható az oltás csúszása miatt.

Csaknem minden Magyarországon található háziállatfajtában előfordulhat koronavírus okozta megbetegedés, de a COVID-19 azonban teljesen új dolog, és semmi köze az állatokban előforduló koronavírusokhoz. Ezt kell tudatosítanunk mindenkiben, aki aggódik a házikedvencek miatt.

Sándor Boglárka

IMPRESSZUM

Kiadja: Gara Községi Önkormányzat

Megjelenik: negyedévenként

Szerkeszti: a szerkesztőbizottság

Szerkesztőség és kiadó címe: 6522 Gara, Kossuth út 62.

Felelős szerkesztő: Faa Béla polgármester

Nyomda: Apolló Média Kft., Baja
www.apollomedia.hu

Készült: 800 példányban

KORMÁNY INFORMÁCIÓ

FELHÍVÁS

AZ IDŐS ÁLLAMPOLGÁROKHOZ

MARADJANAK OTTHON!

A koronavírus nagyon gyorsan terjed,
és tudjuk, hogy az idősekre a legveszélyesebb.
Ezért arra kérjük idősebb honfitársainkat, hogy maradjanak
otthon, és mindent tegyenek meg annak érdekében,
hogy ne kelljen kimenniük az utcára, és ne kelljen
elhagyniuk a lakásukat.

**Ellátásukról az önkormányzatok
kötelesek gondoskodni, ezért szükség esetén
forduljanak a helyi önkormányzathoz!**

**Ez a vírus mindannyiunk életére nagy
hatással van, de ha betartjuk a fő szabályokat,
elkerülhetjük a nagyobb bajt.**

VIGYÁZZUNK EGYMÁSRA!

Bővebb információk: koronavirus.gov.hu